

Voiko verkko-opetuksen laatua mitata? –työpaja VVYOP'06 29.3.2006

”Määrää voidaan mitata, mutta laatua arvioidaan”

- Jari Rantamäki ja Sampo Koivula

Muutaman termin määrittelyä:

- Kriteeri = arvosteluperuste
- Indikaattori = osoitin/ilmaisim
- Mittari = mittauslaite osoittimiseen

Arvot ja periaatteet ohjaavat mittaamista, esim. yliopistomaailmassa arvot opetuksen suhteen ohjaavat toimintaa. Tällä hetkellä tämä on tosin se heikoin lenkki yliopistoissa. Onkin mietittävä miten arvot konkretisoidaan, että ne toimivat arvioinnin ja mittaamisen pohjana.

On myös hyvä miettiä mitä mitataan, sillä todelliset kehittämiskohteet ovat niitä, jotka olemme itse valinneet à TARKOITUKSEN MUKAISUUS

Minkälaisia asioita siis kannattaa mitata?

- Mieti se arvokas asia, joka ohjaa toiminnan mittaamista
- Mikä on se arvokas asia, jota kannattaa mitata verkko-opetuksessa ja minkälainen mittari/minkälaisia mittareita siihen liittyy?

Verkko-opetuksen laadun arvioiminen

Kaksi ryhmää pohti tätä teemaa, toinen ryhmä lähti purkamaan tätä asiaa oppimisen laadun näkökulmasta:

Oppimisen laatu näkyy siinä, että

- Opiskelijat oppivat ja kokevat oppivansa
- Oppiminen näkyy vaikuttavuutena, tiedon soveltamisena ja muutoksena toiminnassa

Arviointikohteita voi olla:

- Tavoitteet
- Arviointikriteerit
- Oppimistehtävät
- Ohjaus
- **Peruste käyttää verkkoa**

Mittarit:

- Toteutumisen eri tasot (1 – 5, 1=ei toteutunut)
- Kuka arvioi?
 - o Opiskelija

- o Opettaja/toteuttaja
- o Ulkopuolinen

Toinen verkko-opetusta miettinyt ryhmä lähti liikkeelle linjakkaan opetuksen ajatuksesta, jossa tavoitteet, suoritustapa, arviointitavat (kriteerit) sekä resurssit luovat linjakkaan kokonaisuuden

- Tavoitteet sisältävät mm. sisällöllisen erittelyn ja "tavoiteneuvottelun" à opiskelijoiden omien ja kurssin tavoitteiden välillä on käytävä neuvotteluja, jotta saadaan oikeat tavoitteet luotua kurssille à arvioidaan myös tavoitteita
- Suoritustavan täytyy olla linjassa tavoitteiden kanssa ja verkon rooli johdetaan tavoitteista, tavoitteilla voidaan myös perustella työtapoja
- Arviointitavat ja kriteerit on oltava läpinäkyviä, jotta koko prosessin linjakkuus tulee esiin
- Resurssit on myös otettava huomioon à tietyt resurssit vaikuttavat tavoitteiden asetantaan, suoritustapaan ja arviointiin à jos resursseja ei ole tarpeeksi, on kaikki yllämainitut kohdat arvioitava uudelleen ja muokattava uudestaan **linjakkuuden** säilyttämiseksi

Verkko-oppimateriaalien laadun arviointi

Arviointikohteet ja mittarit

- **Saavutettavuus** (sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen, tekninen, fyysinen)
- kriteereitä mm. www.laatuaverkkoon.fi
- **Multimodaalisuus** (moniaistillinen käyttö)
multimedian tarkoituksenmukainen käyttö
- Vuorovaikutus
vuorovaikutuskanavat ovat olemassa
verkko-oppimateriaali tarjoaa erilaisia rooleja toimijana à vuorovaikutusta opiskelijan ja oppimateriaalin välillä
(vuorovaikutuksen olemassa olo helppo mitata, laatua ei niinkään à laatu realisoituu kehittämisen jälkeen)
- **Yhteisöllisyys**
halu toimia omassa asiantuntijaryhmässä
yhteisen kulttuurin tukeminen à yhteisö on avoin, ja verkko-oppimateriaali tarjoaa myös ulkopuolista asiantuntijoiden interventiota
verkko-oppimateriaalia tuotetaan yhteisöllisesti

Verkko-opetuksen tukipalvelujen laadun arviointi

Kohde:

- Oikea aika?
- Oikeille ihmisille?
- Oikea tukipalvelu

à haaste tukipalveluille

Mittarit:

- Trendit asiakasmäärissä
- Saavutettavuus ja ymmärrettävyys
 - o Kysymykset asiakkailta
- Koulutusten vaikuttavuus
 - o Palaute esim. puolen vuoden päästä, miten tiedot/taidot otettu käyttöön

Summa summarum: ehkä tukipalveluiden laatua voidaan parhaiten mitata määrällisin mittarein, verkko-opetuksen ja verkko-oppimateriaalien laatua laadullisin à haaste meille kaikille, miten luomme parhaiten oikeita asioita mittaavia/arvioivia mittareita ja MITEN TULOKSIA ANALYSOIDAAN KEHITTÄMISEN TUEKSI